

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatvs De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo
Libros Distribvtvs**

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Iure patronatus. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

quam resedit, vel inserviat: tunc enim non tenetur suscipere infra annum ordinem requisitum, cum non habeat exercitium coadiutoria; quemadmodum habens curam habitu, & non actu non tenetur infra annum promoueri ad sacerdotium, ita *Barbos de Canon.* & *dignit. cap. 29. numeri 37. & 49.* & alijs.

§. VI.

An detur appellatio ab electione Episcopi.

51 **R**esp. dari quidem appellatio-
nem ad effectum deuolutiuū
non autem quoad effectum suspensi-
uum; & ideo interim prouisus
appellatio pendente à paro-
chiali amoueri non debet, nè pa-
rochiales ecclesiaz diu in suspen-
so remaneant, ut statuit Cōc. Tri-
dentinum sess. 24. de ref. cap. 18. &
Pius V. in d. constit. incip. In confe-
rendis: quod procedit, quādo elec-
tio, seu iudicium Episcopi esset
irrationabile, de qao euidenter
constare debet, alias appellatio
etiam quoad effectum deuoluti-
uum denegatur ex d. constit. Pŷ V.
ut obseruat Rot. dec. 40 sub: nu. 1. p.

1: Recent. Greg. decis. 11. nu. 1. & 2.
Marescot. var. ref. lib. 1. c. 52. n. 24.

52 In duobus tamen casibus da-
tur appellatio tam quoad effectū
deuolutium, quam suspensium,
primo quando appellatur à sen-
tentia Metropolitani, seu alterius
Iudicis appellationis reuocatoria
electionis prius facta ab ordina-
rio in concursu: nam in tali casu

Iudex appellationis non potest
exequi suam sententiam, nisi for-
tē transuerit in iudicatum Bel-
tram. ad Greg. decis. 538. in fin. Ro-
ta coram Buratt. decis. 22. nu. 1. &
seq. Secundo quando facta con-
cursu appellatur inter praesenta-
tos, vel Patronos laicos super per-
tinentia Iurispatronatus, videlicet
ab institutione facta ad pra-
sentationem alterius ex patronis:
tunc enim per appellationem
etiam possessio suspendi debet, ut
decisum refert *Barbos. d. par. 3. all.*
60. numero. 104.

53 Adde quod etiam à reproba-
tione examinatorum datur ap-
pellatio quoad effectum deuolu-
tiuum à die scientia, ut censuit
Sac. Cong. Concilij, quā refertur in-
ter Decis. nouissim. Divers. part. 4.
decision. 23.

S V M M A R I V M.

1 *Beneficia Iurispatronatus laicorū*
libera sunt ab omnibus reserva-
tionibus etiam in corpore iuris
clausis.

2 *Non præsumitur Papam velle*
derogare Iurispatronatus laico-
rum, nisi id expreſſe ex litteris
confiterit.

3 *Si prima dignitas effet de Iure*
patronatus laicorum, reservatio
regula 4. *Cancellarie istam non*
comprehenderet, sed aliam sub-
sequenter.

4 *An beneficium Iurispatronatus*
mixte sit exceptū ab huiusmodi
reservationibus.

5 *Quando Iuspatronatus censea-*
tur ecclesiasticum.

6 *Inn.*

- 6 Institutio facta ad presentatio-
nem aliquorum patronorum nō
seruata forma cap.fin.dz elect.est 19
ipso iure nulla.
- 7 In beneficij parochialibus de 21
Iurepatr.laicorum non requiri-
tur concursus.
- 8 Limitatur, quando Parochialis 22
deuoluta est ad ordinarium.
- 9 Item limitatur, quando sunt
plures presentati, & singuli ha-
berent aequales voces.
- 10 Habens maiorem partem vocū 23
si subijceret se examini, sibi pre-
tenducaret.
- 11 Si iuspatronatus competit pro
medietate vni familie, & pro al-
tera medietate alteri competeteret,
præsentatus à maiori parte vnius 25
vocis est in pari gradu cum il-
lo, qui est præsentatus ab om- 26
nibus patronis alterius vocis.
- 12 Quando fœmine à iure presen- 27
tandi excludantur.
- 13 In iurepatronatus familię reli-
cto fœmine non habent vocem
in præsentando.
- 14 Quando præsentatus ab existen-
te in quasi possessione præferatur
præsentato à vero Patrono.
- 15 Præsentatus à pupillo, qui sit
maior infante præfertur præsen- 29
tato à tutore.
- 16 Habilis præsentatus etiā à mino- 30
ri parte præfertur inhabili præ-
sentato à maiori parte.
- 17 Quando donatur vel legatur iu-
spatronatus familie, omnes de
familia succedunt in capita &
non in Stirpes, secus si succeda- 31
tur iure hereditario, quia tunc
in Stirpes succeditur.
- 18 In parochialibus jurispatrona- 32
- tus ecclesiastici requiritur con-
cursus.
- An concursus requiratur si in-
spatr. sit mixtum, & n. 20.
- An Iuspatr. quod destructa ecclē-
sia extinctū fuit, illa reædificata
reuiuscit.
- Dotans insufficienter etiam de
consensu episcopi inspatr. non ac-
quirit.
- Qua sit dos sufficiens, & qua in-
sufficiens, ibidem.
- An acquiratur Iuspatr. ex aug-
mento dotis.
- In casu amissionis dotis non po-
test alius de novo dotare nisi
prius requisito primo Patrono,
an dotare velit.
- Quando pluribus competit Ius-
patronatus.
- Quando ecclesia censeatur esse
de iurepatronatus Vniuersitatis
- Non acquiritur iuspatr. nisi ad-
sit consensus Episcopi: quando
præsumatur consensus Episcopi,
ibidem:
- Patronus, qui erexit ecclesiam
sine dote sufficienti potest cogi
ad illam præstandam.
- Quando ad id teneatur Episco-
pus, ibidem.
- In Capellis constructis quando
dos requiratur,
- Quando reficitur ecclesia ex ea-
dem materia, antiquus Patro-
nus ratione lapidum, fundamē-
torum, & aliarum rerum, que
supersunt ex ecclesia destructa,
remanet Patronus.
- Quando ex refectione, seu re-
dificatione acquiratur iuspatro-
natus.
- Delentes seu amouentes Patro-

Ff ni

- ni insignia puniuntur arbitrio
Iudicis. 45
An Episcopus possit ea auferre,
ibidem.
- 33 An per huiusmodi insignia pro- 46
betur iuspatronatus.
- 34 Et an probetur ex inscriptioni- 47
bus antiquis.
- 35 Sepulchrum esse hereditarium
probatur ex litteris sepulchro 48
inscriptis.
- 36 Quando ius sepulchri alieni fa-
miliae concessoredeat ad ecclesiam.
- 37 Datur actio iniuriarum contra
eos, qui Patronorum sedes ab ec- 49
clesia remouent.
- 38 Ius procedendi, & sedendi in
eminentiori loco, an ad heredes
extraneos Patroni transferatur: 50
- 39 Inter plures heredes, alijs tunc
erit preferendus dignior.
Quando adsunt plures heredes, 51
licentia remouendi sedes peten-
da est a digniori, non autem
ab alijs.
- 40 Ad probandum iuspatronatus
quoad personas potentes seruan-
da est forma à Conc. Trid. præf- 52
cripta in sess. 25. de refor. c. 9.
- 41 Talis forma ad unguem seruan-
di est, nec potest impleri per 53
aquispollens.
- 42 Titulus Iurispatr. debet esse ne-
cessario vel ex fundatione, vel 54
dotatione.
- 43 An dispositio Concilij procedat,
quando concurreret maior, vel
equalis potentia in ordinario.
Et an procedat in universitatibus
paruis, ac sine iurisdictione, 55
ibidem.
- 44 An decretum Concilij loco citat.
procedat quoad probandum ius-
- patronatus Privatarum.
Quid si Patronus in loco benefi-
cij nunquam habuit iurisdictionem.
Et an decretum Concilij locum
habeat in Confraternitatibus.
Quid si priuata familia haberet
iuspatr. simulcum familia poteti,
vel uniuersitate.
Et quid si plures familie de ali-
qua uniuersitate prætenderent
iuspatr. vel si tale ius non totius
Universitatis, sed illius partis
esse prætendatur.
An seruanda sit forma à Conci-
lio præscripta, si agatur non o-
tra ecclesiam, sed inter ipsos Pa-
tronos.
An Clericus Patronus ecclesie,
seu Capelle vacantis possit sibi
sum præsentare.
Si Clericus Compatronus pres-
tatus ab alijs electioni huiusmo-
di consentiat, votum eius ange-
bit numerum, debet tamen infra
tempus datum ad præsentandum
consentire.
An valeat mandatum datum ad
præsentandum, antequam be-
neficium vacet.
Intra quod tempus Patroni præ-
sentare debeant, & an possint e-
lapsi tempore morari purgare.
Potest Episcopus lapsi tempore
admittere Patronum ad præsen-
tandum, sed hæc prorogatio va-
lebit in præiudicium ipsius Epi-
scopi, non autem in præiudicium
superioris.
Patronus laicus, non autem ec-
clesiasticus potest plures suc-
cessores, vel etiam unico contextu
præsentare.

56 Po-

- 56 Poterit Patronus laicus variare intra quadrimestre, etiam si presentauerit indignum.
- 57 Patrono indignum praesentante quando possit Episcopus ordinario iure beneficium Iurispatronatus conferre.
- 58 Quid si Patroni presentauerint aliquem non habentem qualitates requiritas in fundatione.
- 59 Patroni etiam ecclesiastici posse sunt iterum canonice praesentare, si actus prioris praesentatio-
- 60 Non potest Patronus laicus variare ultra duas vices, sed tantum semel, vel iterum.
- 61 Quid si Patronus laicus in prima presentatione iurauerit, se alium non presentare.
- An valeat actus factus contra proprium iuramentum, ibidem.
- 62 Si Patronus tantum iurauit non reuocare, non dicitur contravenire per secundam presentationem.
- 63 Lite pendente inter presentatos non potest laicus variare.
- 64 An possit Patronus laicus a priori presentatione recedere.
- 65 Patronus laicus potest variare tantum intra quadrimestre, secus eo elapso:
- 66 Aetas 14. annorum requiritur ad obtinendum beneficium Iurispatr. sine cura.
- Et an annus 14. requiratur expletus, vel potius sufficiat incepitus, ibidem.
- 67 An possit presentari minor 14. annorum, si ita in fundatione cautum sit.
- 68 Fundator non potest adjicere ali-
- 69 Quae aetas requiratur, si in fundatione dicatur, Capellatum debere celebrare diuina officia, seu missas.
- 70 Vtrum valeat presentatio de persona nondum attingente 14. annum.
- An valida sit presentatio facta de laico, si statim postea assumat Clericatum.
- 71 Si Patroni discordent, & his intra tempus datum ad presentandum non finiatur, potest Episcop liberè in tali beneficio instituire Rectorem sine præjudicio euiscentis.
- 72 Limitatur, quando lis est inter Patronos, & Episcopum.
- Quando Episcopus possit ponere Oeconomum, ibidem.
- Subditus litigans cum suo Episcopo potest impetrare exemptionem ab eius Iurisdictione litedependente, ibidem.
- Item limitatur supradicta conclusio, quando lis est inter presentatos.
- 73 Se non constet de Iurepatr. Episcopus potest Ecclesiam ordinare non obstante contradictione pretensorum Patronorum.
- 74 Quando valeat collatio facta ab Episcopo intra tempus presentandi.
- 75 An ordinarius possit beneficis ordinis imponere.
- 76 Iuspat. donari, vel legari non potest absque consensu Episcopi & ideo donans non obstante donatione poterit presentare.
- 77 Sufficit in hoc consensus Episco-

Ff 2 p.

- pi etiam tacitus, vel si postea consensus huiusmodi superuerit.
- Talis cōsensus pr̄sumitur ex lapsu 30. annorum iuncta obser- 93. uantia, ibidem.
- 80 Consensus Episcopi non requiri- 94. tur, si Iuspatr. donetur Ecclesie.
- 81 Si laicus de consensu Episcopi ec- 95. clesiā monachis donaret, ex tali donatione non solum trans- fertur Iuspatr. sed etiam omnia iura temporalia, quae habebat 96. Episcopus.
- 82 Episcopi consensus non est nece- rius quando Iuspatr. donatur compatriono, secus si donetur filio Compatrioni Patre vincente.
- 83 An in fideicommissarium tran- feras Iuspatr. vel ius sepulchrorū.
- 84 An Iuspatronatus tranferat ad hæredes extraneos.
- 85 Quando Episcopus possit cogi ad huiusmodi assensum pr̄stans- dum.
- 86 Ecclesia Patronum inopem alere tenetur,
- 87 Quid si dos data à Patrono sit perempta.
- 88 Et quid si Patronus sit excom- municatus.
- 89 Ecclesia tenetur alere Patronum non solum de bonis à Patrono relīctis, sed etiam de alijs postea acquisitiis.
- 90 Hæc conclusio procedit etiamsi Iuspatronatus alteri donauerit
- 91 Patrono debentur alimenta etiā pendente lite super Iurepatr. te- nebitur tam en illa restituere si succumbat.
- 92 Supradicta conclusio intelligen- da est, quando Patronus sum-
- ma egestate laborat, ac deducit oneribus beneficij, & expensis necessarijs pro Ecclesia, & pro substantiatione Rectoris.
- Patronus pro consequitione alimenterorum pr̄fertur Pensionario.
- Summa egestas quæ dicatur.
- Huiusmodi alimenta debentur Patrono habitu respectu ad qualitatem personæ, & ad facultates seu fructus ecclesie.
- Si Iuspatr. spectet ad Vniuersitatem, ecclesia solos Rectores Uniueritatis in tali casu alere teneretur.

C A P. VI.

De Iurepatronatus.

§. I.

An Beneficia Iurispatronatus sint
exempta a reseruatione regulæ
8. Cancellariae.

Ico 1. quod beneficia Iurispatronatus laico- rum, dummodo sint ex fundatione, vel dotatione iuxta Concilium Tridentinum sess: 25. de Ref. cap. 9. libera sunt ab omnibus reseruationibus etiam incorpore iuris clausis; & ideo institutio fieri potest, prout quotidiè fit, ab ordinario, nec est opus recurrere ad Papam pro ilia obtainenda vigore præsentatio- nis, latè Gonzal. super Reg. 8. Can- cell. glof. 18. num. 2. & seq. Germon- de indult. Cardin. S. volumus au- tem n. 29. St. phil. de mod. & form.

im-

- impetrant. & sequitur videre nu. 7.
 & 9. Rot. coram Greg. decis. 48. n. 3.
 & coram Martin. Andr. dec. 22.
 num. 6. & in Barchinonen. Iuris-
 patronatus 3. Aprilis 1645. coram
 Corrado, quam refert Dian. post 8.
 par. ref. mor. quod procedit, etiam
 in reseruatione ad sit clausula,
 motu proprio, aut illa verba, ad
 cuiuscumque collationem, pro-
 visionem, electionem, præsen-
 tationem, & quāvis aliā dispositio-
 nē pertineant, ut dicit Doctores,
 quos refert, & sequitur Barbos.
 de offic. episc. p. 3. all. 57. n. 26. quia
 2 nunquam præsumitur, Papam hu-
 iusmodi iurispatronatus deroga-
 re, nisi id expressè ex litteris cō-
 stiterit Staphil. loco cit. Conar. præ-
 dic. qq. cap. 36. num. 1. Ricc. in Col-
 lect. decis. 2453: par. 6. & alij com-
 muniter. Vnde si continget,
 primam dignitatem esse de Iure
 patronarus laicorum, reseratio
 regula quartæ Cancellaria istam
 non comprehendenderet, sed aliam
 subsequentem Barbos. d. all. 57. n.
 102. ubi alios refert.
 4 Dico 2. quod hac etiam excep-
 tione gaudet beneficium iuris-
 patronatus mixti, hoc est partim
 laicalis, & partim ecclesiastici:
 cum quia in favorabilibus at-
 ditur qualitas laicalis, tum etiam
 quia propter mixturam Clerici
 non debet priuari laicus iure suo
 Garc. de Benef. par. 5. cap. 1. n. 582.
 ubi refert plures Rotæ decisiones
 Card. Caualer. dec. 547: num. 5. &
 decis. 571: num. 1 Ricc. in Prax. for.
 eccl. par. 3. ref. 386. Andr. d. decis.
 22. num. 6. & seq: hoc tamen pro-
 cedit, quando Patroni laici ha-

bent maiorem, vel saltem equal-
 em partem vocum: secus esset,
 si pars vocum Patronorum ec-
 clesiasticorum esset maior, & po-
 tentior, veluti si iuspatronatus
 ad vnum laicum, & adduos cle-
 ricos ratione ecclesiarum spe-
 ciat: tunc enim censeretur ius-
 patronatus ecclesiasticum, cum
 à potentiori fiat denominatio,
 & per consequens caderet
 sub reseruatione Gonzal. ut sup.
 glos. 18. num. 8. & seq. Conar. loco
 cit. num. 5. Card. Caualer. d. decis.
 547. nu. 2.

Sed quæres, quando iuspatro-
 natus censeretur ecclesiasticum?
 Resp. Iuspatronatus dici ecclæ-
 siasticum, quando ex bonis ec-
 clæsiæ beneficium fundatur, vel
 dotatur: vel quando ratione ec-
 clæsiæ competit alieni Gonz. d.
 glos. 18. num. 5. Barbos. de offic. &
 pot. Episc. par. 3. all. 72. numer. 128.
 vel quando à laico donatur ec-
 clæsiæ cap. vn. §. fin. & ibi glos. &
 DD. de Iure patr. in 6. Andr. d. dec.
 22. num. 7. & seq. Caualer. dec. 278.
 num. 3. quemadmodum è con-
 uerso iuspatronatus ecclesiasticu-
 transiens ad laicos permutatio-
 ne, vel alio titulo oneroso ac-
 cedente superioris auctoritate,
 efficitur laicale, ut decisum re-
 fert Barbos. loco cit. quicquid divat
 Ricc. in Prax. for. eccl. par. 1. ref.
 143. qui censet, iuspatronatus
 fundatum de proprijs bonis sive
 à clericis, sive à laicis semper di-
 ci seculare, etiam si relinquatur
 ecclæsiæ.

6 Quæres 2. an valida sit institu-
 tio facta ad præsentationem, &
 in-

instantiam aliquorum Patronorū non proposito publico edicto, nec causa discussā secundū formam præscriptam in c. fin. de elect. in 6. Resp. institutionem in tali casu esse ipso iure nullam, & invalidam: quamvis enim text. in d. cap. fin. loquatur de electione, habet tamen locum etiam in præsentatione secundū glos. ibidem in ver. electione, & Doctores omnes, ut obseruat Vulp. in Prax. Iudic. for. eccles. cap. 49. numer. 24.

§. II.

An beneficia parochialia Iurispatronatas conferri debeant per concursum.

Dico 1. quod in Parochialis bus de Iurepatronatus laicorum non requiritur cōcursus, sed sufficit, quod præsentatus à Patronis examinetur ab examinatoribus in Synodo deputatis, & si idoneus reperitur, est admittendus, & insitituendus iuxta Conc. Tridentinum eff. 24. de ref. cap. 18. & pluries resolutus Sacra Congregatio Concilij, ut refert Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 519. Pias. in Prax. episc. par. 2. c. 5. num. 18. verf. in curato.

3 Hanc tamen conclusionem limitant Doctores, quando parochialis de Iurepatronatus laicorum deuoluta est ad ordinarium: quia tunc per concursum est cōferenda iuxta decretum Sac. Congregationis apud Barbos. de officio Paroch. cap. 2. num. 13. **4**

Limitant secundò, quando sūt

plures præsentati, quia tunc etiā inter ipsos tantum debet fieri concursus, ut eligatur magis idoneus, ut censuit Sac. Congregat. Concilij apud Greg: d. decis. 494. num. 2. Risc. loco citato Pias. vbi supra num. 18. quod intelligendum est, vbi singuli præsentati haberent æquales voces, alias si vnuus haberet plures voces, ille solum est examinandus absque concursu aliorum Rot. decis. 117. par. 2. in nouis. & coram Mantic. decis. 86. & coram Seraphin. decis. 875. & coram Durano decis. 44. num. 10. & in Compostell. Parochialis 20. Febr. 1630. coram Merlino, & in Pampilonen. Parochialis 26. Iulij 1626. coram Buratto, quas refert Barbos. de officio. & potest. Episc. par. 3. all. 72. num. 197.

10 Obserua tamen 1. quod si habens maiorem partem vocum se subiiceret examini, & concursui, sibi præjudicaret; quia faceret se parem, & perinde habendus esset, ac si haberet pares voces, ut decisum refert Beltramin. ad Greg. d. dec. 494.

11 Obserua 2. quod si Iuspatrionatus pro medietate vni familie, & pro medietate alteri competenter, tunc præsentatus à maiori parte vnius vocis esset in pari gradu cum illo, qui præsentatus est ab omnibus Patronis alterius vocis Card. Caualer. decis. 519 num. 4. Quare si vna familia præsetaret V. G. Petrum, & due voces alterius familie, que in octo voces diuisa sit, adhereret eidem Petro, non ex hoc diceretur præsentatus à maiori parte: quia alia sex

- sex** voces alterius familiae repre-
sentant integrum portionem , ut
d. Add. ad Buratt. dec. 942. num. 5.
- 12 Obserua 3. quod vbi adest sta-
tutum excludens foeminas dota-
tas ab hereditate Patris, tales fo-
minæ ius præsentandi non habent ,
dummodo sint dotatae de bonis
illius, a cuius hereditate excludu-
tur , ut post Lambert. & alios di-
cit *Vulp. in Prax Iudic. for. eccl. e-*
cap. 49. num. 20.
- 13 Obserua 4. quod in iure patro-
natus familiae relicto foeminæ non
habent vocem in præsentando ,
quemadmodum ad fideicommissum
familia relictum foeminæ mi-
nimè admittuntur , etiam si essent
agnatae , ut decisum refert *Ricc. in*
in Prax. par. 3. resol. 580. quia fo-
minæ non veniunt appellatione
familia *I. pronuntiatio S. familiae,*
& l. seq. ff. de Verb. sign. præsertim
si loquamur de foeminis nuptis ,
que transiunt in familiam viri *I.*
quicunq. C. de re milit. lib. 12. &
ideo foema nupta excluditur a
substitutione , in qua vocantur pro-
ximiores de agnatione , ut deci-
sum refert *idem Ricc. loco cit.*
- 14 Obserua 5. quod præsentatus
ab existente in quasi possessione
iuris præsentandi præfertur præ-
sentato a vero patrono , dummodo
sequatur institutio , ante quam
de proprietate constet : secus es-
set , si ante institutionem consta-
ret de proprietate , quia tunc pro-
prietas causam possessionis absor-
beret *cap. consultationibus de iu-*
repatr. Cattuc. dec. 167. Bisignet. dec.
5. de Preben. Aldobrandin. dec. 228.
quos refert , & sequitur *Ricc. in*
- Collect. dec. 2453. par. 6.* vbi etiam
dicit , quod hec quasi possessio non
acquiritur per præsentationem ,
nisi subsequatur institutio .
- 15 Obserua 6. quod præsentatus a
pupillo , qui sit maior infante ,
præfertur præsentato a tutele
Ricc. in Collect. decis. 278. p. 2. Coc-
cin. dec. 477. n. 2.
- 16 Obserua 7. quod habilis præ-
sentatus a medietate , vel a mino-
ri parte præfertur inhabili præ-
sentato ab altera medietate , vel
etiam a maiori parte : quia totum
ius est eorum , qui habilem præ-
sentarunt *Rot. coram Card. Caus-*
ler. dec. 231. nu. 1. & 2.
- 17 Obserua 8. quod quando dona-
tur ius patronatus familiae , omnes
de familia succedunt in capita , &
non in stirpes , ut decisum refert
Ricc. in Prax. for. eccl. p. 1. res. 201.
& par. 3 res. 587. vbi idem dicit , si
in iure patronatus succedit iu-
re legati ; secus si succedit iu-
re hereditario : quia tunc in stir-
pes , non autem in capita succe-
ditur *per tex. in Clem. plures de-*
iurepatr.
- 18 Dico 2. quod in Parochialibus
iuris patronatus ecclesiastici re-
quiritur concursus *iuxta Concilium*
d. c. 18. & resolutus Sac. Congr.
teste Pias. in Prax. Episc. par. 2. c.
5. num. 17. in fin. Rota in Florenti-
na parochialis 28. Maij 1599. co-
19ram Iusto: quod etiam procede-
re in beneficio iuris patronatus
mixti dicit Beltramin. *ad Greg. dec.*
494. num. 6. immo addit Barbos. *d.*
par. 3. alleg. 60. num. 17. quod for-
ma examinis per concursum ser-
uanda est , etiam si ius patronatus

pro

pro duabus partibus pertineret ad laicum; & pro yna tantum ad ecclesiam. Sed cotrarium nouissime resoluit Sac. Congr. Concilij in una Pisana sub die 5. febr. 1628. videlicet non requiri concursum in collatione ecclesiaz parochialis Iurispatronatus mixti, id est partim ecclesiastici, & partim laicallis, ut refert idem Barbos, qui propterea a prima opinione in ultima impressione recessit.

S. III.

An iuspatronatus, quod destruta ecclesia, vel Capella extinctum fuit, illa redificata reuiuiscat.

21. **A**lij negat, etiamsi reficiatur ecclesia ex eadē materia: putant enim, omne ius, quod quis in priori ecclesia habebat, ea semel destructa perisse. ita glos. in cap. 3. ver. fundatores, & ibi Barbos. num. 8. de Iurep. & communione dicit Roch. de Curt. cod. tit. in ver. construx. et num. 14. p. 400.

Alij verò contrariam sententiam tinentur: Dico igitur quod primus patronus ratione fundi adhuc esset Patronus in ecclesia redificata, si super eodem fundo reedificetur: idemque dicendum est de Patrono ratione dotis, dummodo sufficienter dotauerit iuxta glos. communiter receptā in c. quicunque 16. q. 7. quamuis enim Vulp. in Prax. iudic. cap. 49. num. 6. teneat, quod si Episcopus consentiat cōstitutioni dotis incongrue,

illamque approbanterit, adhuc iuspatronatus acquiritur: nihilominus contraria sententia verior videtur, vt scilicet dotans insufficienter etiam de consensu Episcopi iuspatronatus minimè acquirat, ut cum alijs sentit Barbos. offic. & pot. Episc. par. 3. all. 70. n. 11. & 12. ubi etiam refert Sac. Congr. ac Rotae Romanae decisiones remittit autem arbitrio Iudicis, quæ sit dos sufficiens, & quæ insufficient, ut dicunt Doctores communiter.

23. Ex quo fit, vt neque acquiratur iuspatronatus ex augmentatione dotis, nisi constet, dotem primam fuisse amissam, & nouam sufficientem constitutam Roch. da Curt. loco cit. num. 14. Rice. in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 161. & in collect. de cīs. 2453. par. 6.

24. Observa tamen, quod in hoc casu amissionis dotis non potest alius in præiudicium primi patro ni de novo dotare absque illius consensu, & eo prius non requirito, an dotare velit, Abb. in cap. 3. num. 9. vers. item debet requireri de iurepatr. Host. ibidem numer. 4. vers. equum est, & alijs, quos refert & sequitur Barbos. d. all. 70. n. 16.

25. Quare si ecclesia, vel Capella reperiatur constructa sine dote, dotans illam sufficienter efficetur Patronus ratione dotis una cum alijs, qui erant Patroni ratione fundations, & constructionis, etiam sine expressa reservatione glos. in c. pie mentis 16. q. 7. Vulp. in Prax. Iudic. cap. 49. num. 5. & 6. Card. Caudler. decif. 265. num. 4. & hoc procedit etiam, quando plures

res

- res simul dederunt dotem suffi-
cientem, licet quilibet modicum,
quia tunc omnes erunt Patroni :
& idem dicendum est, si plures
dederunt fundum, vel plures cō-
struxerunt Abb. in rubr. de Iure-
patr. num. 6. Sylu. in ver. Iuspatro-
natus num: 2. & alijs apud Barbos.
loco cit. d.all. 70. num. 11. & ideo si
alter dedit præparamenta in
construptione, & alter operas,
omnes iuspatronatus acquirunt
Io. Andr. in cap. nobis num. 6. eod.
tit. de Iurepatr.
- 26 Secus effet, si ecclesia constru-
cta, vel dotata sit ex eleemosi-
nis relictis, seu donatis per singulares
de vniuersitate : tunc enim
ecclesia erit libera, nec es-
set de iurepatronatus singulorū,
nec vniuersitatis Caualer. dec. 159
num. 9. nisi forte fundata, vel cō-
structa, aut dotata sit à Ciuitate,
populo, plebe, vel vniuersitate
ratione communitatis, & eius
nomine, ut cum Lambert. obseru.
Barbos d.all. 70. numero. 11. post
med.
- 27 Nulli autem acquiritur Iuspa-
tronatus ex causa constructionis,
seu fundationis, aut donationis,
nisi id fiat auctoritate Episcopi
cap. nobis de Iurepat. Vnde si quid
horum fieret sine Ordinarij con-
fensi, reliqui habentes consen-
sum essent Patroni. Io. Andr. in
d. cap. nobis num. 6. præsumitur
tamen ex cursu decem anno-
rum interuenisse consensum.
Diecesani in constructione ec-
clesiæ, vel Capellæ, quando in ea
publicè sunt celebrata diuina,
late Gabr. de Præsumpt. concl. 1. n. 1
- 28 item probatur talis consen-
sus ex ædificatione Capellæ cum
insignibus, & armis, & ex visita-
tione eiusdem Capellaæ vti de Iu-
repatronatus, ut decisum refert
Ricc. in Prax. par. 3. ref. 29.
- Quæres, an Patronus, qui ædi-
ficavit ecclesiam, seu Capellam
sine dote sufficieti pro vietū Sa-
cerdotis, pro luminarijs, fabrica,
& alijs necessarijs, possit ad hæc
præstanta adhuc compelli.
- 29 Resp. affirmatiuè, etiam si ec-
clesia fundata fuerit auctoritate
Episcopi sine huiusmodi dotis
assignatione glo. in cap. nemo ver.
eu. foli. 6. de consecr. diff. 1. vbi e-
tiam dicit, quod ad hæc hæres
etiam fundatoris tenetur Ricc. in
Prax. for. eccl. par. 4. ref. 338. Bar-
bos. de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 64.
num. 16. Bellett. tit. de cler. debit. 9.
15. num. 2. & 3. Vulp. in Prax. Iu-
dic. cap. 49. nu. 6. alias non dotan-
do amittit Iuspatronatus Barbos.
& Ricc. locis cit. si vero fundator,
& eius hæredes non sint soluen-
do, ad id tenebitur Episcopus ;
quia non aliter suum consensum
fundationi ecclesiæ præstare de-
bet, quam illi assignata dote cap.
cum sicut iuncta glo. de Consecr.
eccl. Pi. sec. in Prax. E. ist. par. 1.
cap. 5. num. 2. quemadmodum te-
netur etiam prouidere illi, quem
ordinat sine titulo iuxta cap. cum
secundum de Præb. Quoad Ca-
pellas vero in ecclesijs constru-
tas requiritur dos in ijs tantum,
qua cōstruētæ sunt pro celebra-
tione missarum, non autem si cō-
struētæ sint ad ornatum ecclesiæ:
tunc enim sufficit, ecclesiæ

G g suis.

fuisse dotatam iuxta veriorem
opinio nem, quā sequitur Genuens.
in Prax. Archiep. cap. 91. num. 1. &
alij.

30 Dico 2. quod "quando ecclesia
reficitur ex eadem materia, an-
tiquus Patronus ratione lapidū,
fundamentorum, lignaminum,
& aliarum rerum, si qua super-
funt ex ecclesia destruta, rema-
nebit Patronus, & nouus reædifi-
31 cator ratione reliquarum expé-
ſarum iuspatronatus acquirit, &
erunt simul Patrōni ex hac cau-
ſa constructionis, vt conſtat ex
prædictis, & d. Lambert. de Iu-
nepatr. lib. 1. par. 1. q. 6. princ. art. 4.
nu. 8. & seq. Quod autem acquiri-
ratur Iuspatronatus ex refectio-
ne, vel reædificatione, decisum
refert Ricc. in Collect. decis. 485.
quod intellige tribus concurrenti-
bus conditionibus, primō, vt
adſit consensus Episcopi, secundō
vt ecclesia funditus sit destru-
cta: tertio, vt totaliter restaure-
tur iuxtaglosin d cap. 3. ver. fun-
datores, & ibi Barbos. num. 7. de
Jurepatr. vnde non ſufficeret ſu-
dare, & conſtruere eccleſiam,
ſed requiriunt illius perfectio: &
ideo ſi quis caput tantum adſi-
care eccleſiam, & alijs perficiat,
perficienti acquiritur iuspatro-
natus, idem Barbos. de offic. & pot.
Epif. par. 3. all. 70. num. 8. ubi ci-
tat. Garc. de Benef. par. 5. cap. 9: nu-
mer. 44. Zech. de Benefic. cap. 12. n.
2. & alios.

6299
6298

§. IV.

An ab ecclesia amoueri poſſint Pa-
tronii insignia abſque eiusdem
Patroni licentia.

32 R Esp. abſque Patroni iniuria
amoueri, ſeu deleri non
poſſe Bart. in l. 2. f. nec eius nomi-
ne ff. de oper. publ. Cepoll. de ſeruit.
Urban. præd. sap. 71. de Pictur. nu-
10. Gratian. diſcept. 2 10. num. 49.
vnde delentes, ſeu amouentes fi-
ne licentia Patroni puniantur ar-
bitrio Iudicis, etiamſi eſſet Re-
ctor, ſeu Administrator eccleſie
Cepoll. loco cit. Genuens. in Prax.
cap. 91. num. 3. Paris. conf. 149. nu-
mer. 12. par. 4. Ricc. in Prax. for. ec-
cleſ. par. 1. ref. 578. immo nec Epi-
ſcopus poſteſt ea auferre, niſi gra-
uiflma cauſa id poſtulet, etiamſi
familia eſſet extincta, vt trad.
idem Ricc. in Prax. par. 4. ref. 278.
preſumitur enim, huiusmodi inſig-
nia fuſſe appoſita per Patronū
ad conſeruationem ſui Iuris Rip.
in cap. cum eccleſia nu. 97. de cauſ.
33 poſſeff. & Propriet. nam per talia
inſignia alicuius familie ſculpta
in eccleſia probatur Iuspatrona-
tus. Rot. dec. 518. p. 1. Recent. quam
refert Barbos. de offic. & pot. Epif.
par. 3. all. 72. num. 50. quod intel-
lige concurrentibus alijs admini-
ſturaliſ, vt d. Ferentill. ad Burat.
decis. 323. num. 20. ubi plures Rotæ
deciſiones refert. Vnde probaretur
Iuspatronatus, ſi conſtareret, talia
inſignia appoſita fuſſe in funda-
tione, vel eſſe ita antiqua, ſicut
eft

- est ecclesia : alias enim potuerunt apponi ob restorationem ; vel eleemosinam , ex quibus non acquititur ius patronatus *Rot. coram Card. Caualer. decis. 159. n. 8. & 9.*
- 34** Idem dicendum est de inscriptionibus antiquis, & publicè patetibus , ex quibus etiam probatur ius patronatus , *Rota coram eodem Caualer. decis. 378. n. 1. quæ admodum etiam probatur , sepulchrū esse hæreditarium ex litteris sepulchro inscriptis , vt d. Ricc. in Prax. for. eccl. par. 1. ref. 575. ubi citat spec. in tit. de probat: versio. 6. Cast. in l. s. sepulchrum C. de Relig. & sumpt. fun. Vnde contra amouentes insignia, siue inscriptiones ab huiusmodi sepulchris datur actio iniuriarum , & officium Iudicis , idem Ricc. in Prax. ut supra par. 1. ref. 578.*
- 35** Observa tamen , quod licet in sepulchro alicui familia concessa nequeant clerici seculares, ac regulares alium ea inuita sepelire ad l. hæredes ff. de usu & usufr. leg. c. Ebron. 13. q. 2. nihilominus si omnes de familia decesserint , vius huiusmodi sepulchri alijs concedi posset: quia per extinctionem familiæ tale ius redit ad ecclesiam , sicut per mortem viusfructuarij , eiusque descendentiū reddit viusfructus ad proprietarium l. corruptionem C. de Usufr. ita Ricc. in Prax. for. eccl. par. 4. ref. 278. & 294. numero 44.
- 37** Cöttra eos quoque datur actio iniuriarum , qui Patronorum sedes in ecclesia positas absque eorum licentia remouent *Lauor. var. elucubr. to l. tit. 2. cap. 10. nu. 17. &*
- 38** *Gratian. discept. 210. num. 32. et seq.* debetur enim Patrono etiam laico non solum ius presentandi , sed etiam ius præcedendi , & sedēdi in eminentiori loco c. decernimus 16. q. 7. cap. nobis ubi glos. de Iurepatr. Part. conf. 149. num. 3. p. 4. nec requiruntur plures actus ad huiusmodi possessionem acquirēdam , sed sufficit vaicus actus *Men. noch. conf. 126. nu. 6. vol. 2. Gratian. discept. 110. num. 17.* quod quidem ius per successionem etiam in hæredes extraneos transfertur , c. 1. de Iurepatr. clem. fin. & ibi glos. in ver. hæred. cod. tit. & si plures repe-
39 riantur hæredes , alijs tutic erit præferendus dignior arg. l. fin. ff. de fid. Instrum. Paris. d. conf. 149. n. 7. & 8. *Gratian. discept. 110. n. 15.* hoc autem ius in ecclesia laici non acquirunt inuito Episcopo , sed solum ex tolerantia , & gratia , ut d. Abb. in cap. abolenda nu. 5. de sepult. Barbo. de offic. & pot. Epis. p. 3: all. 78. num. 26.
- Sed quæres , à quo petenda sit huiusmodi licentia , quando sunt plures hæredes ? Resp. huiusmodi licentiam à digniori , non autem ab alijs esse petendam , ut d. Paris. d. conf. 149. num. 25.
- 39** *A* Di probandum ius patronatus ex fundatione , vel donatione quoad personas potentes seu Universitates.

G g 2

seu vniuersitates certam formam præscriptis Concilium Tridentinum propter presumptam usurpationem vt videlicet præter immemorabilem presentationes etiam continuatae non minori saltu, quam 50. annorum spatio, quæ omnes effectum sortitæ sint authenticis scripturis probetur, ut in sess. 25. de ref. cap. 9.

41 Talis autem forma à Concilio præscripta ad vnguem seruanda est tā in petitorio, quam in possessorio: & ideo nō sufficeret probare presentationes per testes, de quibus Concilium non confidit, nec per aliud æquipollens, sed requiritur probatio per instrumenta, seu per scripturam, ita censuit Sac. Cong. apud Farin. decis. 42. & 216. par. 4. Diuersi Beltramin. ad Greg. decis. 222. num. 11. & plures Rotæ decisiones refert. Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 72. num. 55. & seq.

42 Titulus, verò Iurispatronatus debet esse necessariò, vel ex fundatione, vel ex dotatione: quia iurispatronatus ex priuilegio per Concilium loco cit. iam fuit renunciatum Rot. coram Card. Caualer. decis. 265. num. 2. & seq. etiamsi in priuilegio dicatur, quod iurispatronatus censi debeat ac si ex vera, & reali dotatione, ac fundatione competeteret Rot. decis. 88. num. 2. & 3. par. 1. in Recent. quam refert Beltramin. ad Greg. dec. 397. num. 6. & coram Andrea dec. 100. num. 14. ubi alia decisiones allegantur.

43 Addunt DD. dispositionē Concilij d. cap. 9. procedere, etiamsi

concurreret maior, vel æqualis potentia in ordinario, ut decisū refert Beltramin. ad Greg. d. decis. 222. num. 11. & ideo locum habere etiam in vniuersitatibus paruis, vel sine iurisdictione sepius resolutum Rota apud Barbos. d. alleg. 72. numero 62.

44 Limitant tamen hoc decretum non habere locum quoad probandum iurispatronatus priuatorum, quorum respectu Concilium nihil innouauit, sed reliquit dispositioni iuris communis, ut constat ex eodem Conc. ibi secundum iuris dispositionem, & dicit Rota dec. 331. par. 2. diuersi Card. Caualer. decis. 560. num. 1. & ideo probata præscriptione immemorabili iurispatronatus priuati præsumitur ex fundatione, vel dotatione Ricc. in Collect. dec. 2162. par. 6. & declarauit Sac. Cong. teste Pias. in Prax. Episc. par. 2. cap. 5. n. 7.

45 Secundo limitant, vbi patronus in loco beneficij non habet, nec vñquam habuit iurisdictionem, prout requiritur ad hoc ut aliquis dicatur potens, & locum habeat præsumptio usurpationis iuxta terminos Sac. Concil. Tridentini Rota in Cracovien. Decanatus 10. Decembris 1603. coram Iusto, & in Bonon. iurispatronatus 16. Ianuarij 1608. coram Sacrato, & coram Card. Caualer. dec. 89. num. 1. & in Lucana iurispatronatus 26. Junij 1619. coram Danozetto, quas refert Beltramin. loco cit.

46 Tertiò limitant in Confraternitate, in qua non habet locum talis præsumptio, cum Confraternitas non constituerat aliquid Col-

legium publicum cum iurisdictione, seu potentia, sed potius sit priuata quādā Congregatio personarum ad exercitium pietatis instituta Rota in Bergomen. Capellania 18. Maij 1629. coram Merlino, & in Lauden. iurispatronatus 28. Iunij 1630. coram Firouano, ut refert Barbos. d. par. 3. all. 72. nu. 64. ubi etiam dicit, quod talis presumptio cessat in monasterio, seu ecclesia Domina Castri.

47 Quartō limitant, si priuata familia haberet iuspatronatus simul cum familia potenti, vel vniuersitate: quia cum pro vna parte cesseret presumptio usurpationis, cessare etiam videtur pro alia parte spectante ad personas suspectas Rota coram Caualer. decif. 89. nu. 2. & 3. & in Firmana Altaris de Dorij 15. Febr. 1610. corā Marquemontio, quam refert Beltram. loco cit. d. n. 11. in fin.

48 Quintō limitant, quando plures familiae de aliqua vniuersitate prætenderent iuspatronatus, vel si tale ius non totius vniuersitatis, sed illius partis esse prærendatur Belram. ibidem, ubi refert ita resoluisse Rotam in Lucana iurispatronatus de Podij 31. Ianuarij 1620. coram Dunozeito, & censuit Sac. Cong. teste Barbos. d. p. 3. all. 72. num. 64.

49 Sextō limitant, si agatur non contra ecclesiam, sed inter ipsos Patronos Rota coram Andrea dec. 5. n. 4. Barbos. loco cit. n. 67. ubi alias Rote decisiones refert. Piasc. in Prax. Epist. par. 2. cap. 5. nu. 7. vers. non tamen.

S. 6. VI. o meatus
An Clericus Patronus ecclesia
sau Capella vacantis possit
scipsum presentare.

50 R Espondet Lambert. de iure patr. part. 1. lib. 2: q. 8. art. 2. quod Clericus Patronus potest scipsum præsentare in beneficio simplici, seu in personatu non habente magnam, & honoratam ecclesiam, nec magnos reditus.

Alij vero putant, quod si Patronus constitutus procuratore cum potestate præsentandi, talis procurator virtute huiusmodi mandati poterit clericum patronum præsentare ad eiusdem beneficium patronatus, & ita in praxi seruari dicit Ricc. in Prax. for. eccl. p. 1. ref. 190. ubi citat Abb. Io. Andr. & Anch. in cap. fin. de Concess. Præb. Lap. all. 8: Caputaq. dec. 138. par. 2.

Alij vero absolutè negant, videlicet quod non potest Clericus patronus ecclesiae seu Capella se ipsum præsentare ad beneficium, siue sit simplex, siue curatum, ut constat ex cap. per nostras, ubi glof. in ver. præsentare de iure patr. ita Vitian in Prax. iurispatr. p. 2. lib. 6. cap. 9. num. 1. & seq. & alijs quos refert, & sequitur Barbos. in d. cap. per nostras & de offic. & pot. Epist. par. 3. all. 72. nu. 85. & seq. quibus adde Bellett. Disquis. cleric. par. 1. tit. de Bon. Clerie. S. 11: num. 24. & haec est verior sententia, quia debet esse actualis distinctio, & differentia inter dantem, & recipiē-

tem

rem, & inter presentatum, & praesentantem cap. vlt. de Inst. vnde nec procurator constitutus a Patrono ad presentandum poterit seipsum presentare Barbos. in d. cap. per nostras in fin. & alij.

Quare si patronus unicus sit, & vellet suum de Iurepatronatus beneficium consequi, illud ab Episcopo petere, & impetrare debet: vel posset Episcopus mox proprio tale beneficium conferre eidem Patrono, qui inhereat, & assentiat collationi predicta, ut dicunt Doctores apud Barbos. in d. cap. per nostras, & d. all. 72. num. 90. Viuiian. loco cit. lib. 6. cap. 9. num. 6. Gratia. discept. 403 num. 5. & idem posset Capitulum sede vacante Quarant. in eodem ver. quest. 9. vers. Quae conclusio.

51 Si vero sint plures Patroni, siue omnes sint clerici, siue sit unus clericus, & alter laicus possint ex seipso unum nominare, & presentare Rot. decis. 185. nu. 5. p. 2. Divers. Ricc. in Prax. for. eccl. par. 1. ref. 190. non tamen potest Clericus compatronus simul cum compatronis seipsum presentare, sed presentatio facienda est ab alijs compatronis Viuiian. p. 2. lib. 6. cap. 9. num. 11. Barbos. d. all. 72. num. 92. Clericus vero in tali casu presentatus a Compatronis electioni de se facte consentire potest: & tunc votum eius augebit numeru adeo vt si duo aequaliter sint presentati, quorum alter sit compatronus, consentiendo dicta electioni, censeatur ipse compatronus presentatus a maiori parte cap. cuni in iure peritus

de elect. Ricc. in Prax. ut sapr. p. 3 ref. 516. Ciarlin. controvers. forens. cap. 69. num. 8. & seq. Viuiian. p. 2. lib. 6. cap. 9. num. 13. & seq. ubi etiam obseruat, quod Clericus compatronus sic electus debet intratempus debitum datum ad presentandum post electionem, & presentationem de se factam consentire, quibus addit. Mar. Antonii var. resol. lib. 1. ref. 51. nu. 5.

52 An vero valeat mandatum datum ad presentandum, antequam beneficium vacet? Resp. quod aut mandatum datur ad presentandum certam personam in casu vacationis beneficij, & mandatum est invalidum: quia continet votum captiæ mortis; aut non est expressa certa persona presentanda, & subfinitetur mandatum Ricc. in Prax. for. eccl. p. 1 ref. 175. & decisum refert Beltramini. ad Greg. dec. 420. num. 9.

S. VII.

De tempore prescripto Patronis ad presentandum.

53 **P**atronus laicus ad presentandum quadriimestre tempus habet, ecclesia vero semestre c. vn. S. verum de Iurepatr. in 6. si vero ecclesiæ simul, & laico coppetit ius presentandi, habebunt sex menses, quia ratione communionis priuilegium ecclesiæ transit etiam ad laicum glof. fin. in d. S. verum, quam communiter sequuntur Doctores, etiamsi laici habeant maiorem partem, quia magis

magis dignum trahit ad se minus
dignum Ricc. in Prax. for. eccl. p.
2. ref. 458. alias transacto dicto tē-
pore poterit Episcopus liberè
ecclesiam de Rectore prouidere
cap. 2. de Suppl. negl. Prelat. nec
posset Patronus elapso tempore
amplius moram purgare, Ricc. in
Collect. dec. 119. par. 1. huiusmodi
autem tempus non currit nisi à
die sc̄i vacationis: & ideò sci-
tia debet plenē probari, nec suf-
ficerent testes de auditu Ricc. in
Prax. ut supra par. 1. ref. 166. Bar-
bos. loco cit. d. par. 3. all. 72. nu. 134.
& seq. Rota coram Cavaler. decis.
489. num. 2. & 3. ubi aliae decisio-
nes referantur.

§4. Potest tamen Episcopus lapso
tempore admittere Patronum,
ad presentandum, si velit, ut con-
stat ex cap. 2. de suppl. negl. Pre-
lat. ponderando ibi verbum li-
ceat, quod ponit causam in vo-
luntate illius, cui licet, siue id
Ordinarius faciat ex iusta causa,
ut videlicet possint melius Patro-
ni deliberare super magis ido-
neo presentando, siue etiam sine
causa Crescen. decis. 11. & 12. tit.
de Dilat. quem referat, & sequitur
Ricc. in Collect. decis. 2453. par. 6.

Hec tamen prorogatio valebit
quidē in præiudicium ipsius Epi-
scopi, ut dicunt Doctores apud
Barbos. d. all. 72. numer. 142. & seq.
non autem in præiudicium supe-
rioris, ad quem post tempus or-
dinario cōcessum devolvitur ius
conferendi, ut d. idem Ricc. in
Prax. par. 1. ref. 206.

S. VML.

An Patronis liceat plures successiū
præsentare.

55 R Espond. Patronum laicum,
non autem ecclesiasticum
posse plures successiū præsen-
tare: & ideò in pluribus præsen-
tatis à laico datur Episcopo grati-
ficatio, sed in præsentatis ab ec-
clesiastico potior est primò præ-
sentatus iuxta tex. notab. in c. cum
autem de iure patr. glof. in c. cum
vos de offic. ordin. Bellett. Disquis.
eleric. tit. de Disciplin. cleric. §. 15.
nu. 46. ratio disparitatis est quia
præsentatio ecclesiastici habet
vīm electionis, in qua non
cadit variatio, sed statim electo
acquiritur ius in re cap. publicata
de elect. sed in præsentatione laici
secus est, quia præsentatus tunc
tantum acquirit ius ad reū, ut
d. Ricc. in Prax. for. eccl. par. 3. ref.
456.

Quare etiamsi laicus possit plu-
res vñico etiam contextu præse-
ntare iuxta clem. plures de Iurepat.
id tamen non licet ecclesiastico,
quia electio alternativa à iure
reprobatur in cap. 2. de elect. in 6.
& notat glof. in d. clem. plures ver.
præsentare.

56 Ampliatur supradicta conclu-
sio, etiamsi Patronus laicus præ-
sentasset indignum: quia cum in
tali casu præsentatio sit nulla, po-
terit intra quadrimestre variare,
& alium idoneum præsentare.
Barbos. in cap. cum autem nu. 5. de
Iurepat. utr. ubi cit. st. Io. A. dr. Batr.
A. b.

Abb. & alios, præsertim si præsen-
tauerit inhabilem sub conditione
imperandi dispensationem: tunc
enim poterit Patronus dispensa-
tionem non obtenta durante qua-
dimestre alium saltem cumulan-
do præsentare, ut dixit Rota in
firma alteris S. Ludouici 4. Mar-
tij 1596. coram Seraphino, quam
57 refert Riccius in Prax. for. eccl. p.
1. ref. 197. Quare si patronus laicus
præsentauerit indignum, vel nō
idoneum, non poterit statim Epis-
copus ordinario iure beneficū
conferre, nisi lapso tempore ad
præsentandum concessos. com-
muniter recepta in capit. cum vos
ver. idonea de officio. Iud. ordin. Ca-
ualcan. decis. 11. num. 53. p. 3. quem
refert & sequitur Barbos. de officio. &
pot. Episc. par. 3. all. 72. n. 178. quod
intellige, dummodo scienter nō
præsentauerit indignum: quia sciē-
ter præsentans indignum pro illa
vice ipso facto priuatus est iu-
re, & facultate præsentandi Rip.
in Rubr. de iudic. nu. 68. late Bar-
bos. loco cit: nu. 105. & in cap. cum
in cunctis §. fin. de elect. ubi citat
Mascard. de probat. concl. 593. n. 5.
Molin. de Primog. lib. 2. c. 4. nu. 38.
Gratian. discept. 58. n. 11. Crescent.
de iurepatr. dec. 10. Caputaq. dec. 62.
n. 2. & decis. 291. p. 2. & alios.

Idemque a fortiori dicendum
est de patronis ecclesiasticis sciē-
ter præsentantibus indignos, cum
ipsi magis debeant esse discreti,
ac scire iura iuxta glos. in d. cap. cū
vos ver. idonea, & ibi Barbos. &
alij. de officio. Iud. ordin. & decisum
refert Ricci. in Collect. decis. 2158.
part. 6.

58 Neque excusat Patroni huic
laici, siue ecclesiastici, si vel igno-
ranter præsentauerint aliquem
non habentem qualitates requi-
tas in fundatione, vt si præsentā-
dus debeat esse sacerdos: tenen-
tur enim id scire, alias videntur
delinquere, & abuti concessione
sibi facta à fundatore, & ideo
tunc fit deuolutio ad Superiorem
Rot. coram Card. Caualer. dec. 231.
num. 3. Barbos. d. par. 3. all. 72. nu-
mero 105.

59 Secus esset, quando actus præ-
sentationis non fuit perfectus, pu-
ta si deficiat aliqua ex personis
requiritis de necessitate ad perfe-
ctionem presentationis, vel si præ-
sentatio facta fuerit coram eo,
qui non habet potestatem insti-
tuendi: tunc enim patronus tam
laicus, quam ecclesiasticus poterit
iterum canonice præsentare,
quia in tali casu non potest dici
perfecta præsentatio, ut not. Rico.
in Prax. for. eccl. p. 3. ref. 456.

60 Limitatur tamē principalis cō-
clusio, vt non possit Patronus lai-
cus variare ultra duas vices, sed
tantum semel, vel iterum, vt in
d. cap. cum autem de iurepatr. tum
quia variatio est odiosa, tum quia
infinitas est vitanda Ricci. in Prax.
for. eccl. par. 1. ref. 167. & p. 3. ref.
460. & decisum refert Barbos. de
offic. & pot. Episc. par. 3. alleg. 72. n.
161. & seq.

61 Limitatur 2. quando patronus
laicus in prima præsentatione iu-
ramento promisit, se alium non
præsentare, aut non variare: tunc
enim noua præsentatio in spretū re
ligionis iuram. nō est attēdēda c.
mu-

mulieri de iure iur. Rota in Compositell. Parochialis 20. Februarij 1630. coram Merlino, quam refert Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. alleg. 72. num. 162. &c ideo absque difficultate instituendus esset primus, idem Barbos. in cap. cum autem n. 4. de iure patr. quamvis alias valeret actus factus contra proprium iuramentum secundum gloss. in cap. ult. ver. reuocatus de Procur.

in 6. Ricc. in Prax. for. eccl. par. 3. 66 resolutione 457.

62 Verum si Patronus tantum iurauit non reuocare, non dicitur contrauenire per secundam præsentationem: quia reuera non reuocat primam, sed tantum addit, & cumulat, ita ut ordinarius possit etiam primum præsentatum instituere Rota in d'Compostellana Parochialis coram Merlino.

63 Limitatur 3. vt lite pendente inter præsentatos non possit laicus variare cap. 1. vt lit. pend. in 6. Gom. in reg. de subr. Collit. q. 6. & decisio refert Ricc. in Prax. ut supra par. 3. ref. 461. Barbos. in d. cap. cum autem n. 3. de iure patr.

64 Limitatur 4. vt non possit Patronus laicus a priori præsentatione recedere: vnde si ab ea recedat, secundus actus nullius esset roboris d. cap. cum autem de iure patr. Card. Caualer. dec. 21. Rip. in rubr. de Iudic. num. 69. nisi ex causa recedat, vt quia ad eius aures peruenit primo loco præsentatum non esse idoneum: tunc enim tenebit secunda præsentatio, Vulp. in Prax. Iudic. cap. 49. numero 23.

Limitatur 5. vt possit variare tantum intra quadrimestre, secus eo elapsi Caualer. dec. 23. 1. nu. 2. Barbos. d. p. 3. all. 72. n. 105.

§. IX.

Quæ etas requiratur ad obtinendum beneficium iurispatronatus sine curia.

R Esp. requiri etatem quantum decim annorum, prout requiritur in alijs beneficijs simplibus iuxta Conc. Tridentinū sess. 23. de res. cap. 6. Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 60. num. 75. & 76. Ricc. in Prax. for. eccl. p. 1. ref. 180. ubi resoluunt non requiri annum 14. expletum, sed sufficere incæptum, vt censuit etiam Sac. Cong. teste eodem Barbos. in c. 2. nu. 5. de etat. & qual. nisi aliter

67 in fundatione beneficij esset cautum: quia tunc posset præsentari etiam minor 14. annorum iuxta declarationem Sac. Cōg. apud Ricc. loco cit. d. par. 1. ref. 180. & p. 4. ref. 470. ubi etiam refert, ita resoluisse Rotam in una Granaten. Capellaniæ 12. Ianuarij 1608. coram Marquemontio, & ratio esse potest, quia id non contrariatur natura beneficij: de iure enim antiquo ad beneficia simplicia requirebatur, quod quis esset maior septennio secundum Doctores, quos refert, & sequitur Barbos. in d. cap. 2. de etat. & qual. ubi etiam dicit, quod Summus Pontifex potest infanti beneficium simplex conferre; secus esset si fundator in limine fundationis adiecerit

Hh ali-

aliquam conditionem beneficij naturę repugnantem; quia tunc minimè esset admittenda, puta si disponuerit, quod bona in dotem consignata possint reuocari ab eius hereditibus, id enim beneficij natura non patitur, cum dos debeat esse perpetua, ut dixit Rota in Lucana Decanatus 23. Martij 1582. coram Aldobrandino, quam refert idē Ricc. in Prax. par. 4 ref. 472.

69 Eadem etas sufficit, etiamsi in fundatione dicatur, Capellanū debere celebrare diuina officia, seu missas; hoc enim casu satis prouisum censetur voluntati teatōris, si per alium celebrare faciat; & ideo præsentandus ex hoc præcisè non debet esse Presbyter, nisi expressè caueatur, ut per se ipsum hoc agat Rot. in Romana Capellania 23. Ianuarij 1589. coram Pamphilio, quam refert Ricc. in Prax. ut supra par. 1. ref. 195.

70 Obseruant tamen Doctores, valere præsentationem de persona nondum attingente 14. annū, dummodò ad eam etatē pertingat ante institutionem, etiamsi in eo beneficio minor etas non concedatur ex fundatione, ita decisum refert Campan. et ad Bartos. d. par. 3. all. 60. n. 77. vbi etiam dicit, valere præsentationem, si fiat de minore quatuordecim annorum cum conditione, si impetraverit a Papa dispensationem, dummodò verificetur conditio infra tempus à iure datū ad præsentandum.

71 Ita licet laicus sit incapax be-

neficij cap. 2. de Instit. tamen videlicet eum posse præsentari, si statim postea assumpsit clericatum, resoluit Rota in Imolen. Iurispatr. 19. Nouembris 1594. coram Orano, ut refert idem Barbos. p. 3 all. 72. num. 77. vbi dicit, satis esse, si promouetur ad ordines ante institutionem: nec aduersari textum in d. cap. 2. de Instit. quia loquitur de Institutione, ad quam laici non possunt admitti, non autem de nominatione, seu præsentatione.

§. X.

An possit Episcopus in aliquo casu liberè instituere Rectorem in beneficio Iurispatronatus absque præsentatione Patroni.

72 **S**i Patroni de Iurepatronatus, siue de eius possessione contendant, Episcopus debet expectare laicos per quatuor menses, & clericos, etiamsi litigent cum laicis, per sex menses, intra quos lis finienda est; quo tempore elapsa, & causa minimè terminata Episcopus potest liberè in tali beneficio instituere Rectorem sine præiudicio euincensit cap. quoniam 3. & cap. eam te de Iurepatr. & dixit Rota in Derton. Iurispatronatus 8. Februario 1599. coram Penia, quam refert Ricc. in Prax. for. eccl. par. 4. ref. 405. quod procedit, quando cōtrouersia est inter ipsos Patrons in præsentatione discordes, vel

vel quia alter ipsorum prætedit, alterum non esse Patronum, vel quid simile glof. in d. cap. eam te Leo in Thesfor. eccl. par. 2. cap. 6. n. 27. Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 72. num. 140. ver. tertius casus, & alij, quos refert, & sequitur Vulp. in Prax. Iudic. c. 49. num. 2.

Secus esset, si lis verteretur inter ipsos Patronos, & Episcopum, siue Procuratorem fiscalem mense Episcopalis prætentem, beneficium esse liberæ collationis: quia tunc Episcopus constituit tantum Oeconomum, nec 73 potest ecclesiam de Re store prouidere cap. cum vos de offic. ordin. glof. in d. c. eam te Vulp. d. cap. 49. num. 2. Leo loco cit. nu. 27. Barbos. d. par. 3. all. 58. n. 19. Ricc. in Prax. ut supr. par. 1. ref. 181. Immò si patroni sint ecclesiastici, Episcopus neque Oeconomum ponit, cum ad eos speget custodia ecclesie: nisi forte ecclesia parochialis sit: eunc enim siue fit Jurispatronatus ecclesiastici, siue laicorum., Episcopus in ea idoneum Vicarium constituit cum congrua eius arbitrio fructuum portionis assignatione, qui onera ipsius ecclesie subsisteat, donec ei de Re store prouideatur iuxta decretū Concilij Tridentini sess. 24. de ref. cap. 18. & notant Doctores apud Barbos. d. par. 3. all. 62. num. 16. & seq.

Notandum est autem, quod subditus, qui litem habet cum ordinario, potest impetrare exemptionem à Iurisdictione eiusdem ordinarij lite pendente

ut post Staphil. dicit Gabr. comm. conclus. lib. 2. tit. de Iudic. concl. 4. nu. 31. & in tali casu solet signatura Papæ eximere talen subditum ab ordinarij Iurisdictione quoad omnes causas, ut dicit Vulp. in Prax. iudic. cap. 41. nu. 28. ubi citat Caffad. decis. 6. Lancelot. de Atten. par. 2. cap. 4. declarat. 3. & 4.

74 Similiter haud posset Episcopus Ecclesiam conferre, quando lis esset inter presentatos, etiam si lis intra tempus requisitus, minimè finiatur: quia textus in d. cap. quoniam de Iurepatr. inducens deuolutionem, quando est lis inter patronos, tamquam ex orbitans, & rigorosus non exteditur ad litem inter presentatos Rot. apud Farsinac. decis. 586. nu. 7. in Collect. nouiss. quam refert Barbos. d. all. 72. num. 140. & in dicta Dertonen. Jurispatronatus apud Ricc. in Prax. d. par. 4. ref. 405.

Dixi, sine præindicio euincens, quia lita finita presentatus ab eo, qui fauorabilem sententiam reportauit, ab Episcopo instituendus est, & tunc talis prouisus remoueri debet cap. consultationibus de Iurepatr.

75 Si vero non constet de Iurispatronatus, nec presentantes esse Patronos, tunc non obstante contradictione prætendorum Patronorum Episcopus poterit Ecclesiam ordinare; quod maxime procederet, si in precedentibus vacationibus Episcopus prouidit de tali beneficio tamquam de libero; tunc enim eo iterum vacante nullo expectato semestri,

Hh a vel

vel quadrimestri, nec sine litis procedere potest ad illius collationem Rota in d. Dertonem. Iurispatronatus coram Peria..

76 Adde, quod si Episcopus intra tempus praesentandi conscientius iuris adhuc non deuoluti beneficium contulerit, valida esset collatio, dummodo Patrono non reclamante, nec contradicente clapsus fuerit terminus: seorsim si Patronus in tempore sibi dato ad presentandum, alium praesentauebit, siue expressè contradixerit; quia cum videatur sperni, ex tunc collatio à iure reputatur irrita. cap. decernimus 16. q. 7. B. v. b. f. in cap. illud nu. 9. de Iurepatr. ubi citat. Roch. ver. honorificum num. 2: Lambertin. 3. par. 2. lib. q. 2. ar. 2. Put. par. 3. dec. 312. Gonz. ad reg. 8.. Caneell. glof. 56. numer. 78. cum seq. Gare. de Benef. p. 5. c. 9. n. 231. & seq Flamin. de Resign. benefic. lib. 2. q. 4. nu. 15. & 16. & lib. 8. q. 10: numero 10. & alios.

77 Queres, an ordinarius possit beneficio Iurispatronatus laicorum noui onus imponere? Resp. negatiuè, ut censuit S. Congregatio teste Aloys. Ricc. in Prax. fôr. eccl. par. 1. ref. 503. beneficijs verò liberè collationis potest Episcopus honestum onus iniungere, ut constat ex cap. Significatum de Praben.

§.XL

An Iuspatronatus legari, vel donari possit absque consensu Episcopi.

78 R Esp. negatiuè ex cap. illud, ubi id notant omnes de Iurepatr. nec sufficeret auctoritas Vicarij, si specialem facultatem non habeat, quamuis prestat titulum ad prescribendum, ut decisum referit Ricc. in Prax. fôr. eccl. par. 1. ref. 637. & par. 2. ref. 469. ubi etiam resolutum, presentationem factam per illum, cui donatum fuit Iuspatronatus, ante assensum prestitum per Episcopum esse nullam: vnde potest donans presentare non obstante donatione a se facta Beltram. ad Greg. dec. 420. n. 7.

79 sufficeret autem consensus Episcopi etiam tacitus, puta si fieret donatio presente Episcopo, & tacente Ricc. in Prax. p. 3. ref. 291. vel si post donationem presentationes admiserit, ut decisum referit Beltramin. loco cit. item valida esset donatio huiusmodi laico facta a principio sine auctoritate ordinarij, si postea superueniat Ricc. in Prax. fôr. eccl. par. 3. ref. 289. & in collect. decis. 2157. par. 6. Beltram. ad Greg. d. decif. 420. n. 7. ubi etiam dicit, quod iste consensus ordinarij presumitur ex lapsu 30. annorum iuncta obseruantia & hanc communem dicit Villal. relatus in Syntagm. commun. opin. de Iurepatr. cap. 2. vers. consensus Episcopi.

Predicta tamen conclusio pro cedit

cedit, quando Iuspatronatus a
80 laico in laicum transfertur, se-
cūs esset, si Iuspatronatus done-
tur ecclesiæ, seu locis pijs, tunc
enim consensus Episcopi non re-
quiritur Gratian. discept. 177. nu-
mer. 3. V iui. tom. 1. com. opin. lib. 1.
tit. 4. num. 9. & alij, quos refert, &
sequitur Barbos. in dict. cap. illud
num. 6.

81 Observa tamen, quod si laicus
de consensu Episcopi ecclesiam
Monachis donaret, eo casu ex
huiusmodi donatione non solum
transfertur Iuspatronatus, sed
etiam dominij proprietas, & om-
nia iura temporalia, quæ habebat
Episcopus secundum glof. in cap.
de Monachis ver. de prouentibus
de Prab. quam in hoc communiter
esse receptam dicit Viu. relatus in
Syntag. opin. com. tit. de Iurepatr.
cap. 2. vers. Donari.

82 Similiter haud esset neceſſa-
rius Episcopi consensus in dona-
tione Iurispatronatus facta Com-
patrono Azor. instit. mor. par. 2.
lib. 6. c. 20. q. 6. Pereg. conf. 87. n. 6:
vol. 3. quos refert Barbos. in d. cap.
illud num. 4. de Iurepatr. secus si
donatio fieret per compatronum
filio alterius compatroni Patre
adhuc viuente, quia tunc etiam
exigitur Episcopi assensus Ricc.
in collect. dec. 2157. p. 6. ubi citat
Verall. decisi. 130: & 363. lib. 2.

83 Quæres 1. an Iuspatronatus
transeat in fideicommissarium.
Resp. negatiuè, quemadmodum
neque ad illum transeunt iura
sepulchrorum: quia ad fideicom-
missarium transeunt ea, quæ co-
cernunt commodum pecuniariū;

ius autem patronatus, & sepul-
chrorum non est huiusmodi, &
ideo penes heredem remanet
I. quia perindeff. ad Trebellian. &
hanc esse communem dicit Bonacof.
& alij relati in Sintagm. opin.
com. tit. de Iurepatr. cap. 2.

84 An verò Iuspatronatus trāseat
ad heredes extraneos? Resp. af-
firmatiuē ex clēm. plures, ubi glof.
& DD. de Iurepatr.

85 Quæres 2. an Episcopus possit
cogi ad huiusmodi assensū prætā-
dum? Resp. posse ad id compelli
au&toritate Superioris, seu Me-
tropolitani cap. nullus ubi Docto-
res de Iurepatr. potest etiam Su-
perior in tali casu loco Episcopi
consensum præstare, & eius con-
sensus sufficeret Ricc. in Prax. p. 3
ref. 294. quod intellige, si absq.
iusta causa Episcopus consentire
recuset: si enim adest aliqua ini-
sta causa denegandi consensum,
tunc minimè potest Episcopus
per Superiorē compelli ad cō-
sentendum; & si superior com-
pelleret, esset locus appellationi
ad superiorē Superioris glof.
fin. in d. c. nullus, & alij apud Ricc.
d. ref. 294:

S. XII.

*An patronum in opem ecclesia alere
teneatur.*

86 C Erta in iure conclusio est,
quod ecclesia ex gratitudi-
ne tenetur alere patronum, &
eius filios, si egestate laborent &
quicunq. 17. q. 7. cap. nobis de Iure-
patr.

patr. Vnde ecclesia in tali casu debet patronis de cibo, potu, veste, lecto, & alijs omnibus, quæ sub alimētorum vocabulo seu nomine continentur, prouidere *Surd.* de *Aliment.* tit. 4. q. 23. à n. 12. quem refert, & sequitur *Barbos.* in d.c. nobis num. 7.

87 Hanc conclusionem amplia 1. vt procedat, etiam si dos data à patrono sit perempta: quia ratio recepti beneficij durat etiam remanet semper antidoralis obligatio, quæ contrahitur eo ipso, quod patronus docebat ecclesiam, ut d. Ricc. in *Prax. for. eccl. par. 3. ref. 278.* & alij:

88 Amplia 2. vt etiam patrono excommunicato inopi debeantur alimenta Ricc. ubi supra d.p.3. ref. 281. non tamen patrono ingrato, qui non alitur ab ecclesia, ut d. *Barbos.* loco cit. num. 8.

89 Amplia 3. vt ecclesia teneatur altere patronum non solum de bonis à patrono reliquis, sed etiam de alijs postea acquisitis Bald. in l. I. num. 9. C. de iur. Empbit. Paul. de Cittadin. in tract. de surepatron. art. 4. quæst. 9. num. 17. quos refert Ricc. in *Prax.* ut supra p. 3. ref. 282.

90 Amplia 4. vt patrono debeantur alimenta, etiam si iuspatronatus alteri de consensu Episcopi donauerit: tum quia ius alimētandi, nunquam censemur donatū: tum quia donatio semper presumitur facta deducto nè egeat: tū etiam quia alimenta debentur in recompensationem obligationis naturalis, quæ ratio remanet, etiā si alteri donauerit: & ideo donanti, & non donatario, debentur,

idem Ricc. in *Prax. par. 3. ref. 282.* & in collect. dec. 492. p. 3.

91 Amplia 5. vt debeantur alimēta etiam pendente lite super iurepatronatus Ricc. in *Prax. d. p. 3. ref. 284.* & 285. ubi dicit, hanc esse receptissimam, & veram opinionē: quemadmodum pendente lite super hereditate paterna facienda est filio, vel filię pertenti hereditatem patris prouisio de alimētis præstandis usque ad finem litis l. qui de inofficio & l. si instituta & de inofficio ff. de inoffic. testam. tenebitur tamen patronus huiusmodi alimentarestituere, si succumbat iuxta l. cum autem f. cū redhibetur ff. de Aedilit. edict.

Verum supradicta conclusio cū hac limitatione, ac restrictione intelligenda est, vt scilicet procedat, quādo patronus summa egestate laborat, quæ erit probāda, ac deductis oneribus ipsius beneficij, & expensis necessarijs pro ecclesia, ac pro substantiatione Reatoris: quia nemo tenetur proprijs stipendijs militare glos in d. o. quicunque 16. q. 7. *Vulp.* in *Prax. Indic. cap. 49. num. 21.* Rota coram Card. Gualter. decif. 321. nu. 3. *Barbos.* in d. cap. nobis num. 7.

93 Debet tamen patronus pro consequutione alimentorum præferri Pensionario: quia ista obligatio est naturalis, vt benefaciēti cum indiget, benefaciamus iuxta l. sed et si lege S. consuluit de petit. bared. Ricc. in *Prax. for. eccl. p. 3. resolutione 283.*

94 Summa verò egestas censemur, quando patronus non habet de proprio, nec potest viuire ex in-

du-

S V M M A R I V. M.

Iustitia, & non extat persona, que de iure compelli possit ad præstandum alimenta Bart. in l. si quis à liberis & item rescriptam ff. de liber. agnosc. Ricc. in Prax. p. 3. ref. 280. & ideò satis est, quod Patronus etiam nobilis habeat aliqua bona, ex quorum fructibus una cū aliquo honesto exercitio viuere possit ita ut si non possit nobiliter viuere, congruè tamen viuat præsertim cum ecclesia ex quodam gratitudinis iure patronum indigētē alere teneatur Rot. in Regiens. Prioratus 1. Iulij 1596. coram Penia, quam refert Ricc. in Prax. ut supra par. 3. ref. 279.

95 Intellige 2. vt debeantur in tali casu alimenta habito respetu ad qualitatem personæ, & ad facultates, seu fructus ecclesie d. cap. nobis ubi glos. in ver. modeſtē de Iure patr. Ricc. in Prax. d. par. 3. ref. 287. non enim effet vendenda proprietas, vt Patrono nobili ampliora, & pinguiora alimenta prætentur, vt post Surd. notat Barboſi in d. cap. nobis num. 7. de Iure patr.

96 Adde, quod si Ius patronatus spectat ad Vniuersitatem, non totam Vniuersitatem, sed solos Rectores Vniuersitatis ecclesia alere teneretur Archidiac. in cap. si plures 16. q. 7. quem refert, & sequitur. Ricc. in Prax. ut supra p. 3. ref. 280.

- 1 Filij illegitimis Clericorum in ecclesijs, ubi eorum Patres beneficium habent, vel habuerūt, non possunt quodcumque etiam dissimile beneficium obtinere, nec pensiones super beneficij, quæ eorum Parentes obtinuerūt, habere.
- 2 An filius illegitimus possit in diœsi ecclesijs Diaconatus, vel subdiaconatus officio fungi, vel sacristam, & cantorem agere.
- 3 Episcopus non potest in tali causa dispensare.
- 4 An pater possit succedere in beneficio filij.
- 5 An dispositio Concilij Tridentini comprehendat nepotem legitimū ex filio illegitimo.
- 6 Quid si Pater illegitimi nunquam habuit titulum beneficij, sed tantum pro Capellano amouibili inferuiuit in aliqua ecclesia.
- 7 An possit filius Clerici obtainere beneficium in alia ecclesia.
- 8 An si Pater habeat facultatem transferendi pensionem, possit illam trasferre in filium illegitimum.
- 9 An filius illegitimus succedere possit in Capellania, quæ fundari solet absque Episcopi auctoritate.
- 10 Quid si pater illegitimi possessionem beneficij adeptus non fuerit, vel si possessionem habuerit, sed sine canonico titulo, vel non pacifice.
- 11 An decretum Concilij comprehendat